

Læs dig klogere på fremtiden

Anders Høeg Nissen anbefaler Kazuo Ishiguro: *Klara og Solen* fra 2021

Klara og Solen foregår i en ikke nærmere angivet fremtid, som er fyldt med avanceret AI og menneskelignende robotter, de såkaldte "Kunstige Venner". Vi følger androiden Klara, der bliver købt af en familie efter lang ventetid i robotbutikken, hvor hun har stået og kigget på verden. Hos sin nye familie skal hun især holde den syge pige Josie med selskab og sørge for, at hun ikke føler sig ensom. Klara er især i begyndelsen både naiv og barnlig, men hun er også intelligent, følsom og empatisk. Hun har 'hertet' på rette sted og vil så gerne hjælpe pigen Josie.

"Jeg tror, jeg har mange følelser," siger Klara. "Jo mere jeg observerer, desto flere følelser kan jeg have."

Undervejs bruger Klara også meget tid på at se på Solen – dels fordi hun bliver ladet op af Solens energi, dels fordi hun efterhånden betragter Solen som en ven og en slags guddom, som hun håber også kan gøre Josie rask.

Ishiguro er en mester i små fortællinger, der gør stort følelsesmæssigt indtryk, og noget af det særlige ved *Klara og Solen* er, at vi oplever verden gennem øjnene på den elskelige og uskyldige Klara, og på den måde bliver inviteret til at forsøge at sætte os ind i, hvordan en robot med kunstig intelligens måske vil opfatte verden omkring sig.

Bogen tager ideen om en kunstig intelligens og en kunstig bevidsthed – og kunstige følelser – meget alvorligt, uden at fylde siderne med en masse tech-ballade. På den måde er *Klara og Solen* en meget anderledes bog om robotter og AI. Det er ikke den sædvanlige omgang thriller-ballade med kamprobotter og Skynet. I stedet handler bogen om følelser og relationer og eksistens – og i virkeligheden om at være menneske. For på mange måder er Klara næsten mere menneskelig end de rigtige mennesker i bogen.

I en tid, hvor mange oplever en eller anden form for personlig relation til chatbots, og hvor forskere seriøst drøfter ideen om kunstige intelligenser med en form for bevidsthed, er bogen et poetisk og unikt indspark i debatten om, hvad det egentlig betyder at være et væsen i verden, uanset om man så er ægte eller simuleret. Klara føler, hvad hun føler – og så er det egentlig ligemeget, at hun er en Kunstig Ven.

En smuk, tankevækkende og ikke mindst rørende roman, som jeg stadig kan gå og boble lidt over...

Anders Høeg Nissen har i 25 år dækket den teknologiske og videnskabelige udvikling, først og fremmest som vært og journalist på fremtidsmagasinet *Harddisken* på DR P1. I dag er han selvstændig techformidler med fortsat fokus på digitaliseringens muligheder og udfordringer.

